

Dinsdag 19 februari 1918 – ochtendeditie

Londen, 18 februari. Officieel avondbericht. Het vijandelijk geschut was ten noordoosten van leper in touw.

Na de Vlaamse activisten beginnen nu ook de Waalse activisten zich te roeren, eveneens onder protest van een groot deel der Waalse bevolking in het bezette gebied van België.

De Ligue du Brabant heeft een manifest uitgegeven, waarin op de bestuurlijke scheiding in België wordt aangedrongen. We ontlenen er het volgende aan:

In aanmerking nemend de mededeling van het Belgisch gouvernement van 7 maart 1917, waar o.a. over de Vlamingen gezegd wordt: de onoverwinnelijke vaderlandsliefde verzekert aan de Vlaamse beweging de warme sympathie, niet alleen van geheel België, maar tevens ook van al de verbonden machten;

In aanmerking nemend het rapport aan de koning van de 4^e april 1917, waarin bevestigd wordt, dat een van de essentiële punten van het regeringsprogramma was het voldoen aan de wettige verlangens van de Vlamingen;

In aanmerking nemend de herhaalde verklaringen van het hoofd van het kabinet, baron de Broqueville, in persgesprekken en in mededelingen, o.a.: we zullen ze oplossen (de taalvraagstukken), in orde en vrede, de ingeving volgend van onze historische tradities, die wijzen op de diepe wortelen van de tweetaligheid en van de gemengde cultuur, die de glans van onze gewesten hebben uitgemaakt;

In aanmerking nemend de gedurige verwaarlozing van de Waalse rechten, die door het gouvernement aan de dag wordt gelegd,

hetwelk nooit, in geen enkele van zijn verklaringen, de naam van Wallonië heeft vermeld;

In aanmerking nemend, integendeel, dat het een avontuurlijke en aan annexionistische politiek toepast, een politiek van reactie en antidemocratische samenspanning, die enerzijds uitloopt op de verplettering van 3 ½ miljoen Walen door 9 miljoen Germanen, en anderzijds de regeringsverantwoordelijkheden van voor de oorlog wil wegcijferen door een bedrieglijke vereniging met sommige leiders van de linkse partijen, door een verzoening ten koste van de wettige eisen van de democratie en van Wallonië;

In aanmerking nemend de vergetelheid, waarin de oude zogezegde verdedigers van de Waalse zaak eveneens Wallonië laten, dat enkele op zichzelf rekenen kan;

In aanmerking nemend, het regime van onverbiddelijke censuur, ingevoerd ondanks de artikelen van onze grondwet en uitgeoefend tegenover de Opinion Walonne, het enige Waalse dagblad in het buitenland en tevens het enige blad dat door generaal de Ceuninck aan het front werd verboden;

In aanmerking nemend het diskrediet, dat de regering en de regeringspers op de separatistische gedachten en haar toepassing willen werpen, evenals dit in het bezette gebied geschiedt door zekere personen, die er belang bij hebben zich te verzetten, omdat ze bij het voortleven van het oude regime zijn geïnteresseerd;

Vorderen de Walen, in algemene bijeenkomst vergaderd, met meer nadruk dan ooit hun zelfbeschikkingsrecht op, door het verwezenlijken van een separatistisch regime, waarin zij, verenigd met de Vlamingen, het begrip van een federatieve staat zouden versterken: de Verenigde Staten van Vlaanderen en Wallonië. Ze

klagen de houding van de regering aan, verklaren voor spoedeisend en gelegen een actie van voorlichting en verdediging; nodigen de Walen van de andere steden uit, hun gegroepeerde werkzaamheid te hervatten, zich aan te sluiten bij hun beweging van Waalse actie, en sporen ze aan om allen samen te werken voor de organisatie van de kaders van hun ministeries.

Dinsdag 19 februari 1918 – avondeditie

Het Belgische Rode Kruis.

De leden van het Belgische Rode Kruis in Nederland hebben te 's-Gravenhage hun jaarlijkse vergadering gehouden, onder voorzitterschap van de heer Edgar de Potter d'Indoye, die het enorme werk besprak, door het Belgische Rode Kruis verricht achter het leger, van het begin van de oorlog af. Dat de vereniging haar menslievend werk tot zulk goed resultaat heeft kunnen brengen, dankt zij, zo zegde hij, aan de edelmoedigheid van de vrienden, die België in den vreemde heeft.

De heer de Potter d'Indoye schetste vervolgens het grote hospitaalcentrum van het Rode Kruis in De Panne als een werkelijk nationale universiteit, waar de beste methoden van chirurgische en medische behandelingen bestudeerd en onderwezen worden. Dit hospitaalcomplex is een belangrijk middelpunt geworden van wetenschappelijk onderzoek, een waar biologisch instituut, gesticht door giften van donateurs.

De algemene secretaris, de heer Delleur, deed verslag van de resultaten van de propaganda in Nederland gedurende het afgelopen jaar. Het totaal der fondsen, verzameld in 1917, bedraagt 314.457,32 F, wat de aankoop mogelijk maakte van 12 zware vrachtwagens

(camions), voor de voorziening van de hospitaalbenodigdheden, en de stichting van een veldhospitaal met 89 bedden, aan het Belgische front. In Nederland heeft de farmaceutische dienst voor de families van de Belgische geïnterneerde soldaten 6200 gulden gekost.

Er is nu een beroep gedaan op het Belgische Rode Kruis, om een tweede centrum van hospitalisatie aan het front op te richten. Dit zal een enorme oppervlakte beslaan en 1800 à 2.000 gewonden kunnen herbergen. De kosten van deze nieuwe hospitalen, nu in aanbouw, worden geschat op meer dan 3.000.000 F. Daarom heeft het Belgische Rode Kruis opnieuw een beroep gedaan op de algemene offervaardigheid, ten einde te kunnen verder werken en zijn menslievend werk tot een goed einde te brengen.

De voorzitter las, nadat de verslagen waren uitgebracht, een brief voor, geadresseerd aan het Belgische Rode Kruis in Nederland, van de secretaris van de koning en de koningin der Belgen. Daarin staat o.m.:

Het belangrijke bedrag van meer dan een miljoen frank, dat ge van het begin van de oorlog af hebt ingezameld in Nederland en Nederlands-Indië, getuigt opnieuw van de liefderijke gevoelens van het Nederlandse volk.

Berlijn, 19 februari. Officieel: Legergroep kroonprins Rupprecht: Nachtelijke aanvallen van de vijand bij het Houthulsterbos zijn afgeslagen.

Ten oosten van Ieper nam de vuurstrijd gisteren tegen de avond toe.

Londen, 18 februari. Officieel: Gisteren was het weer terug mooi en bijgevolg waren onze vliegers in staat hun werk ten dienste van de artillerie voort te zetten en foto's te nemen van vijandelijke vliegkampen en het gebied achter de linies van de vijand. Het werpen

van bommen werd de laatste 36 uur onafgebroken voortgezet. Zes ton zijn op verschillende doelen geworpen, als vijandelijke vliegekampen in de buurt van Doornik en Rijsel, een groot munitiemagazijn bij Kortrijk en vele kwartieren.

De luchtgevechten waren opnieuw zeer hevig. Vijandelijke verkenners deden een krachtige maar vruchteloze aanval op onze bombardeertoestellen. Tien vijandelijke vliegtuigen zijn neergeschoten, zes andere stuurloos tot dalen gedwongen. Drie van onze vliegtuigen worden vermist.

In de nacht van 17 op 18 februari hebben wij opnieuw bomaanvallen gedaan op vijandelijke vliegekampen ten zuiden van Gent en op vijandelijke kwartieren ten westen van Doornik.

Londen, 19 februari. Officieel. In de nacht van 17 op 18 december heeft een eskader zeevliegtuigen bomaanvallen gedaan op de pier van Zeebrugge en op de haven van Brugge. Verscheidene tonnen ontplofbare stoffen zijn geworpen. De vliegers hebben bommen zien vallen bij de duikbootloodsen, bij de sluizen en op de kade.

Gisterochtend is het vijandelijke vliegekamp van Varsenare aangevallen. Verscheidene treffers op de loodsen zijn waargenomen.

Tijdens de tocht zijn in luchtgevechten met vijandelijke patrouilles drie vijandelijke toestellen vernield. Al onze vliegtuigen zijn behouden teruggekeerd.

Camille Huysmans en de Belgische activisten.

Havre, 18 februari. Camille Huysmans heeft mij, sprekend over het optreden der activisten in België, gezegd, dat hij zich over die kwestie met een lid van de Belgische regering onderhouden had. Ik geloof niet, zegde Huysmans dat het Belgische volk direct of indirect een

regering steunt, die niet voortgekomen is uit de wil van de natie. Ik deel niet op alle punten het gevoelen van de ministers, maar zij vertegenwoordigen ons en tegenover de vijand wij steunen hen. Wat de Vlaamse kwestie in België betreft, ze zal opgelost moeten worden en ik heb reeds een weg aangewezen om tot overeenstemming te komen. Ik heb goede hoop, dat de Belgische regering niet zal dralen om een commissie te benoemen, die deze netelige kwestie zal bestuderen en er een rapport over uitbrengen, opdat deze binnenlandse aangelegenheid bij het tot stand komen van de vrede snel beslist kan worden en wij ons voor alles bezig kunnen houden met het herstel van het land.

De rechtspraak in België.

Havre, 18 februari. Mr. Carton de Wiart, de Belgische minister van justitie, heeft mij, op mijn verzoek, zijn mening gezegd over de daad van protest van de Belgische magistratuur tegen het drijven der activisten. Die daad, zegde de minister, heeft mij met bewondering en trots vervuld, en niet slechts onze landgenoten, maar tevens alle mannen, uit welk land ter wereld ook, die gevoel voor recht en burgermoed hebben, zullen deze bewondering delen. Men zal in de geschiedenis van het recht, hetzij in de herinneringen aan de Romeinse senaat, hetzij in honderd oude parlementen vergeefs een toneel zoeken, dat meer eer doet aan het gerechtshof dan deze plechtige vergadering van het hof van beroep op 7 dezer te Brussel. Men moet, zegde minister Carton de Wiart, eerbied hebben voor zulke magistraten, die geen ogenblik, hoewel het voor hen persoonlijk gevaarlijk was, geduld hebben, dat geweld en list ongestraft recht genoemd werden.

De Duitsers in Afrika. – Van Belgische zijde.

Havre, 18 februari. Negersoldaten uit Belgisch Afrika, krijgsgevangen gemaakt door de Duitsers en ontsnapt uit de Duitse kampen in Afrika, hebben een onderscheiding ontvangen omdat ze geweigerd hebben dienst te nemen in het Duitse leger, ondanks de onwettige en wrede pogingen door de vijand daartoe aangewend.

De Belgische generaal Leman, de verdediger van Luik, heeft, naar men weet, dezer dagen te Parijs vertoefd, na uit zijn gevangenschap in Duitsland te zijn vrijgelaten. In het Belgische gezantschap heeft hij koning Albert ontmoet.

De Temps schrijft dat de figuur van de generaal het denkbeeld, hetwelk men zich soms van een held kan vormen, enigmate gewijzigd heeft. Er bestond niet de minste neiging bij de generaal om zich op zijn glorie te beroemen. De helden uit onze dagen zijn eenvoudig, ernstig en zachtmoedig. Ze hebben zoveel lijden en sterven gezien en hebben tegenover zoveel doodstrijd gesidderd, dat hun enige trots is om zich weer opnieuw te midden der mensen te bevinden, met het gevoel een plicht te hebben vervuld.

Zo heeft dan ook generaal Leman, na een gevangenschap van drie jaar, te Parijs vertoefd als een eenvoudig "poilu", die van het front was teruggekeerd. Men heeft hem de hulde gebracht, welke men hem verschuldigd was; men heeft hem gezegd, wat men hem zeggen moest, – en dit alles is op discrete wijze geschied, met veel kiesheid in het gebaar en met veel hartelijkheid in het woord.

Een ontroerend moment was het toen koning Albert zich tegenover generaal Leman bevond. Sedert 44 maanden hadden ze mekaar niet gezien, sedert de dag, waarop de mobiele verdedigingstroepen zich uit Luik moesten terugtrekken, om de vestiging aan de verdedigers over te laten. Bijna 3 ½ jaar van gevangenschap voor de één en bijna drieënhalf jaar van ballingschap, achter de slagboom van de IJzer,

voor de andere. Tussen hun laatste onderhoud en dat van thans licht de smart en de glorie van een bloedende mensheid, het martelaarschap van een volk en de ommekeer van de wereld.

Stilzwijgend gaven koning en generaal elkaar de hand.

Uit België.

Het Belgische bureau in Den Haag meldt:

De opvoeding van mannen wordt in België op grotere schaal dan ooit gepleegd, vooral in de etappegebied. Onlangs werden te Ronse, een industriële stad in Oost-Vlaanderen, 360 jongemannen opgeëist, waarvan een deel op de straten werden aangegrepen. Daar er onder hen de vlucht hadden genomen, bedreigde de Duitse overheid de gezinnen met de arrestatie der vaders en grootvaders zonder onderscheid van ouderdom. De ongelukkigen werden naar Roeselare in West-Vlaanderen gevoerd, waar ze gebezigd werden aan zware werken voor het aanleggen van wegen. Achter hen waren grote Duitse kanonnen in batterij opgesteld, die over hun hoofden heen vuurden. Tijdens de gure koude moesten ze overnachten op planken zonder stro noch dak. Te Grandglise in Henegouwen, hebben de Duitsers eveneens razzia's uitgevoerd. De studenten der mijnschool te Bergen stelden ze te werk in een groot vliegkamp.

Op dezelfde wijze gingen ze te werk in het zuiden van Luxemburg. Ze deporteerden 350 man te Aarlen, 25 te Chantemelle, 22 te Martelange, 29 te Bonnert, 25 te Chatillon, 125 te Keinsch, 30 te Doudelangemeux. Dit alles gaat gepaard met de gebruikelijke geweldplegingen en heeft plaats in strijd met de beloften van de keizer.

Men deelt ons mede:

Angstwekkend wordt de demografische statistiek uit België. Tijdens de tweede week van 1918 stelde men te Antwerpen slechts 31 geboorten vast tegen 93 sterfgevallen. Van de 13 gevallen van besmettelijke ziekten, waren 12 gevallen van longtering.

Voor het herstel van de binnenvaart in België na de oorlog heeft Helleputte, de Belgische minister van landbouw en openbare werken, een commissie van advies opgericht, die hem zal behulpzaam zijn bij het nemen van de nodige voorbereidende maatregelen. Er zijn onderafdelingen van dit comité te Parijs, onder voorzitterschap van Brunet, en te Londen onder voorzitterschap van Standaert.

Een heerlijk teken van solidariteit is het onderling hulpbetoon, dat men kan waarnemen onder de zozeer beproefde Belgen. Een optelling van wat door onderscheidene comités te Brussel alleen, werd verzameld voor de noodlijdende landgenoten brengt ons tot de som van 14.000.000 F.